

Zorgt **MIGRATIE** voor **ontwikkeling?**

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

EDUCATIECEL: Claire Bracke, Bart Demedts, Myriam Keustermans en Eddy Maes
BELEIDSDIENST: Koen Detavernier en Jean-Pierre De Leener

CONCEPT EN REALISATIE:

Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA:

reuters

DRUK:

Druk In De Weer, Gent

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bogdan Vanden Berghe
 Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:

Pagina 11
 Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
 Tel. 02 536 11 16
 Fax 02 536 19 02
 e-mail pagina11@11.be
 www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:

11.11.11
 Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
 Tel. 02 536 11 11
 Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:

11.11.11 ANTWERPEN
 Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
 Tel. 03 281 06 62
 Fax 03 281 06 89
 e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
 Pastoorijstraat 40, bus 7,
 3530 Houthalen-Helchteren
 Tel. 011 87 14 80
 Fax 011 85 14 93
 e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
 Dok Noord 5, 9000 Gent
 Tel. 09 233 02 03
 Fax 09 233 94 84
 e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
 Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
 Tel. 02 536 11 53 of 02 536 11 33
 Fax 02 536 19 01
 e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
 Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
 Tel. 051 24 06 13
 Fax 051 24 08 39
 e-mail west-vlaanderen@11.be

11.11.11+11

Ik merk een lichte nervositeit in de beweging. Uit verschillende hoeken van het land waait de vraag binnen wat we in 2011 met de vierde 11 zullen doen. Er dient zich inderdaad een uniek moment aan in de geschiedenis van 11.11.11. Zoiets als de doortocht van de komeet Haley. 2011 is once in a lifetime. De kans is klein dat 11.11.11 tot 3011 overleeft. De kans dat wij het zolang trekken ook. De vierde 11 moeten we als een godsgeschenk met beide handen aannemen. Maar wat doen we ermee? Hoe kunnen we dat vluchtige tijdsgewricht ten volle benutten vóór het onherroepelijk verdwijnt in de achteruitkijkspiegel van ons jachtig bestaan?

Ja, zo prangend klinkt de vraag.

Ooit was de eerste 11 belangrijk. De 11 van ter elfder ure, het uur dat de wapenstilstand zich vanuit een trein in Compiègne over de hele wereld heeft verspreid. (In die tijd nam men het openbaar vervoer om een einde te stellen aan een wereldoorlog.) Ik herinner mij 11 november 1967. Klokslag 11 uur, de ceremonie bij het monument van de gesneuvelden. Gure wind, ik als jongetje van twaalf in korte broek, de fanfare St.-Cecilia, oud-strijders, medailles en bloemenkransen. Tijdens de toespraken droomde het jongentje van twaalf ervan in de fanfare te spelen of oud-strijder te worden. Bij 11.11.11 gaan werken stond nog niet op zijn lijstje. En na de ceremonie volgde de verkoop van vignettes tegen de honger in de wereld.

Maar de eerste 11 heeft haar tijd gehad. De toekomst is aan de vierde 11. Een onbeschreven blad dat we naar believen kunnen inkleuren. Een stunt in de media, een frisse bloedtransfusie of gewoon een reïncarnatie. We kunnen er alle kanten mee op en er liggen nog geen ideeën op tafel.

Bij deze wil ik iedereen uitnodigen om met voorstellen op de proppen te komen. Hoe zorgen we ervoor dat we deze afspraak met de geschiedenis niet missen? Hoe kunnen we 11.11.11+11 verzilveren? Hierbij verklaar ik plechtig en onder het trompetgeschal van St.-Cecilia de ideeënbus voor geopend: devierde11@11.be.

BART DEMEDTS

Niet te missen in deze Pagina 11

- **Waardig Werk geeft hamerconcerto** p. 4

- **Hoe Kopenhagen de planeet moet redden** p. 10

- **Is ontwikkelingshulp verantwoordelijk voor armoede in Afrika?** p. 11

"Vluchteling word je niet uit vrije wil"

Vluchtelingen in hotels. De ngo Vluchtelingenwerk Vlaanderen stopt met de begeleiding ervan, om de regering te dwingen een einde te maken aan de opvangcrisis. De organisatie ijvert voor een menswaardige bescherming van vluchtelingen, en dat gebeurt momenteel niet, vindt Vluchtelingenwerk. Eef Heylighen, medewerker media en communicatie, legt uit.

Deze zomer werd het tekort aan opvang voor asielzoekers schrijnend duidelijk. Wat nu?

Eef Heylighen. Het probleem is zeker niet opgelost. Begin oktober zaten er nog meer dan duizend asielzoekers 'op hotel' omdat de asielopvang in ons land verzadigd is. Mensen denken misschien dat ze daar in de luxe zitten, maar dat beeld klopt zeker niet. Ondanks de vrijwillige inzet van een reeks organisaties, missen asielzoekers in de hotels vaak de broodnodige begeleiding in hun asielprocedure. Mensen delen er letterlijk het bed met onbekenden, en de dagelijkse maaltijdcheques van zes euro zijn ontoereikend voor een gezonde voeding. De regering heeft nu beslist om 800 nieuwe opvangplaatsen te creëren. Op zich een goede zaak, maar we stelden het voorbije jaar vast dat zo'n beslissingen niet altijd voldeden. Daarom wil Vluchtelingenwerk de druk hoog houden door een ultimatum te stellen. Als er na 15 oktober nog asielzoekers langer dan tien dagen op hotel moeten verblijven, zullen we juridische actie ondernemen. Bovendien zetten wij onze eigen hulpverlening in de hotels stop. We zijn er organisatorisch niet op voorzien. Bovendien mag ons werk in de hotels voor de regering geen alibi zijn om zelf niets te doen.

Vluchtelingenwerk biedt zelf ook kleinschalige opvang aan.

Eef. Via onze opvangpartners stellen wij 750 opvangplaatsen in huizen, appartementen en gemeenschaps-huizen ter beschikking. Omdat het kleinschalig blijft, kunnen we zo een kwaliteitsvolle opvang bieden waarbij de autonomie van de asielzoeker en zijn familie gewaarborgd wordt.

De partners begeleiden de asielzoekers op een professionele manier en houden rekening met de individuele behoeften van de asielzoeker en zijn gezin. Vluchtelingenwerk begeleidt de asielzoekers bij de asielprocedure, geeft hen juridisch advies en houdt hen op de hoogte van bijvoorbeeld wetswijzigingen rond asiel en opvang.

Vluchtelingenwerk werkt ook rond beeldvorming van vluchtelingen en asielzoekers. Wat is de bedoeling daarvan?

Eef. Wij leggen de nadruk op het feit dat vluchtelingen uit noodzaak alles in hun land achterlaten en vluchten. Niemand staat op met de idee om die dag vluchteling te worden. Vluchten doe je uit angst. Angst voor vervolging, voor foltering of executie, angst voor oorlogsgeweld, verminking, onterechte vrijheidsberoving ... Vluchtelingen zijn mensen die hiervoor in ons land bescherming zoeken. Met onze campagnes willen we tonen dat het mensen zijn zoals jij en ik, mensen met dromen en verwachtingen, die ze door omstandigheden niet in hun eigen land kunnen realiseren. Voor onze vorige campagne 'Vluchteling word je niet uit vrije wil' werkten we bijvoorbeeld samen met Jan Decleir en Phara De Aguirre. Door hun beroep zouden ook zij elders risico lopen op vervolging. Door dit duidelijk te maken hopen we het negatieve beeld dat mensen vaak hebben van vluchtelingen, om te buigen naar een menselijk, positief beeld. In onze volgende campagne, die op 24 november van start gaat, trekken we deze lijn door.

CLAIRE BRACKE

Een kritische stem wordt niet overal op prijs gesteld.

Journalisten stellen kritische vragen en wij vinden dat normaal. In Wit-Rusland kan een kritische vraag dodelijk zijn. Wil je meer weten over vluchtelingen en hun verhaal? Ga naar www.vluchtelingenwerk.be

Vluchteling
word je niet uit
VRIJE WIL

"Met onze campagnes willen we tonen dat vluchtelingen mensen zijn zoals jij en ik, mensen met dromen en verwachtingen, die ze door omstandigheden niet in hun eigen land kunnen realiseren."

• www.vluchtelingenwerk.be

Er zit **MUZIEK** in **Waardig Werk!**

FOTO: YVONKE D'HAES

Met een heus concerto gaf Waardig Werk op 7 oktober het muzikale startschot voor het tweede campagnejaar. Met hamers! Want de 'hamerpetitie' moet onze politici onder druk zetten om de bedrijven bindende regels op te leggen. Dat is de inzet van de najaarscampagne van 11.11.11 en CNCD.

DOORGEVEN A.U.B.

Eind november trekt de campagne Waardig Werk naar het parlement. We willen dat onze politici werk maken van bindende regels. Daarom willen we zoveel mogelijk handtekeningen verzamelen. Laat de petitie tekenen door familie en vrienden, geef ze door in je vereniging, laat ze rondgaan op feestjes en etentjes, ... Je kan ook een mailtje rondsturen, want je kan online tekenen op www.hamererop.be.

De zachte tonen van het ensemble Cro Magnon en de hamers van 11.11.11 zorgden voor een unieke muzikale combinatie op het Brusselse Muntplein. De reusachtige nagels en hamers verwezen naar de Internationale Dag voor Waardig Werk. Naar respect voor de internationale arbeidsnormen wereldwijd.

CRISISTIJDEN

Dit najaar nemen 11.11.11 en CNCD de fakkel over van Oxfam-Solidariteit. Die stond tijdens de zomer met een 'gereedschapsrek' op tien festivals en verzamelde mooie foto's (zie www.oxfamsol.be/werk) en ook 15.500 handtekeningen.

Daarvoor, in het voorjaar, lag het initiatief bij de drie vakbonden, Wereldsolidariteit en fos-socialistische

solidariteit. Tussen 1 en 21 mei brachten ze de campagne naar de bedrijfsvloer. Opdat werkgevers zich zouden engageren om wereldwijd de arbeidsnormen en het recht op vereniging te respecteren. Maar net op dat moment breekt de economische crisis los. Jobs sneuvelen en de vakbonden worden geconfronteerd met sluitingen en herstructureringen. Mooie plannen komen op de helling te staan en heel wat werknemers zijn in de eerste plaats bekommerd om hun job en hun inkomen. De campagne lijdt daaronder. Toch vindt Koen Smits van ACV-Kempen het een sterke campagne. "De slogan 'werknemers zijn geen gereedschap' appelleert bij de werknemers naar hun eigen gevoel, dat raakt hen. De affiches, de pins en de stickers (speciaal voor de vakbondsactie) zijn ook gebruikt bij conflicten in de bedrijven. Tegelijk legt de campagne de band met het Zuiden. Vooral de getuigenissen van de Dominicaanse vakbondsleider die Wereldsolidariteit had uitgenodigd, maakten indruk bij onze militanten. 'De crisis slaat

ongemeen hard toe in mijn kledingbedrijf', zei ze. 'Vorige week ontsloeg mijn werkgever nog 1000 van de 1700 werknemers'. 'Dat ervaren wij hier ook', was de reactie. Er was grote herkenning."

VERANKERD IN DE WERKING

Dat de band met het Zuiden aanslaat, ondervond ook Peter Dekort van ABVV-Antwerpen. Na een vorming met het campagnemateriaal reageerde een militante met de uitspraak: "We moeten dringend een bredere bril opzetten en niet alleen naar ons eigen bedrijf kijken." Maresa Le Roux had eenzelfde gevoel tijdens de vormingsmomenten van ACLVB.

Ondanks de moeilijke omstandigheden gingen in bijna 400 bedrijven actie voor waardig werk door, met schafttijden en actiekaarten. In tientallen bedrijven kwam het thema op tafel tijdens de ondernemingsraad en ook tijdens onderhandelingen over collectieve arbeidsovereenkomsten. Zo kreeg waardig werk een plaats in het Distributie Sectorakkoord 2009-2010 dankzij de acties van de werknemers.

Ondertussen gaat binnen de vakbonden de werking rond waardig werk verder. In het voorjaar volgen er terug acties. "Het is prachtig om te zien hoe met deze campagne de Noord-Zuidverhouding ook verankering krijgt in het syndicale werk op de bedrijfsvloer", besluit Jessie Van Couwenberghe van ACV.

EDDY MAES

• www.waardigwerk.be

Lingeriebedrijf Van de Velde steunt 'Waardig Werk'

De producent van Marie Jo en andere lingerie merken is één van de zes Belgische bedrijven die het sociale label SA8000 mogen dragen. Bedrijfsleider Herman Van de Velde steunt de campagne Waardig Werk. Ook de eis van bindende regels?

Herman Van de Velde. We steunen de eisen van Waardig Werk vanuit een ethische visie. We willen op een respectvolle manier omgaan met al onze werknemers, zowel hier als in het buitenland. Ook in de lageloonlanden.

Het bedrijf heeft de productie wel gedelocaliseerd.

Legt dat geen druk op de werknemers?

Herman Van de Velde. Uiteraard hebben we ingespeeld op de opportuniteiten van de globalisering en van de delocalisering. We hebben onze productie naar het buitenland verhuisd omwille van een economisch voordeel. We moeten daar niet flauw over doen, de loonkost is er lager. Maar in die landen behandelen we onze mensen op dezelfde manier als in België. Sinds we gestart zijn met delocaliseren, zo'n twintig jaar geleden, werken hier in Schellebelle dubbel zoveel mensen. En met hogere lonen, want we hebben geen laaggeschoolde jobs meer.

Hoe zijn jullie tot dat sociaal label gekomen?

Herman Van de Velde. Het volstaat niet te zeggen dat je sociaal verantwoord onderneemt. Consumenten, vakbonden, enz. vragen dat je dat ook bewijst. Daarom hebben we in 2003 de SA8000 norm behaald. Dat label wordt toegekend door *Social Accountability International* en een onafhankelijk auditbureau controleert onze onderneming twee keer per jaar op negen standaarden. Dat gaat onder meer over een leefbaar loon, geen kinderarbeid, veilige en gezonde werkomgeving en vrijheid van organisatie.

FOTO VAN DE VELDE

Hoe leg je aan collega-bedrijfsleiders uit dat je voor bindende normen bent?

Herman Van de Velde. Heel eenvoudig: we willen op een eerlijke manier met elkaar concurreren en dus heb je regels nodig. Je hebt altijd cowboys op de markt. Ik vind het zelfs jammer dat er geen wereldautoriteit is die zo'n regels kan opleggen.

In het augustusnummer van 'Pagina 11' verschenen ten onrechte foto's van werknemers van Van de Velde, Bombardier en Prado. Ze komen uit het boek 'Fabriekswerk' en zijn in dit verband opgenomen in de tentoonstelling 'Arbeiders onder druk' van Oxfam-Solidariteit. Geenszins als aanklacht naar die bedrijven toe.

In mei organiseerden de vakbonden in verschillende bedrijven 'schafttijden'. Tijdens de middag informeerden ze de werknemers over de campagne Waardig Werk. In het bedrijvenpark van Kortrijk stond de langste schafttafel.

FOTO WS/DOMINIQUE COOPMAN

Klimaat van VERANDERING in Ecuador

FOTO THOMAS VERVISHI

Onder impuls van vakbondskoepel FENACLE keurde Ecuador in september 2008 een nieuwe grondwet goed, die paal en perk stelt aan onderaanneming. Deze partner van fos-socialistische solidariteit strijdt nu verder voor een sterkere aanwezigheid van vakbonden in bedrijven. Roos De Witte, fos-medewerkster in Ecuador, vertelt ons hoe de zaken er voor staan.

Kunnen werknemers sinds het verbod op onderaanneming op hun beide oren slapen?

Roos De Witte. Vroeger organiseerden de werkgevers geen transport voor hun werknemers, voerzagen ze geen beschermende werkkledij, geen maaltijden en zelfs geen water. Het is er nochtans vaak vreselijk warm. Mensen klopten met de regemaat van de klok onbetaalde overuren. Dat zijn allemaal zaken die door de strijd van de nieuwe vakbonden stilletjes aan veranderen. Maar natuurlijk zijn niet alle problemen daarmee van de baan. Het wettelijk vastgelegde minimumloon wordt dikwijls niet uitbetaald, en de werkomstandigheden zijn vaak erbarmelijk. Suikerrietkappers worden betaald per ton gekapt riet, maar de werkgevers sjoemelen

met de weegschalen zodat die een minder hoog gewicht aangeven. En dan zijn er nog de uitlopers van het systeem van onderaanneming. De jaren, soms zelfs decennia die werknemers verplicht in onderaanneming werkten, tellen niet mee voor hun pensioen. Vreselijk oneerlijk dus. We lobbyen ervoor dat de nieuwe wet ook die jaren mee in rekening zou nemen. Maar er is ook veel veranderd. Vroeger was het doodnormaal dat kinderen op de suikerrietplantages werkten. Tegenwoordig bestaan er lijsten met de naam en leeftijd van alle werknemers, en is er controle op. Kinderarbeid is nu zo goed als onbestaande in de suikerrietsector. Een grote overwinning.

Hoe versterkt FENACLE het vakbondswerk?

Roos. Het hoofddoel van FENACLE is het oprichten van vakbondswerking in bedrijven in de agro-industrie. Bedrijven dus die bananen, suikerriet, garnalen, tabak of ananas verbouwen. Want het is niet omdat de mogelijkheid bestaat, dat er ook effectief vakbonden gevormd worden. Bedrijven zijn vaak gekant tegen vakbondswerking. Maar het gaat de goeie kant op. Vroeger was er in de suikersector één vakbond. Nu zijn dat er zes. En in de bananensector is het aantal vakbonden van één naar acht-tien gestegen. FENACLE ondersteunt de vakbondswerking ook op allerlei manieren. Soms laat een bedrijf bijvoorbeeld een vakbond toe, maar wil het niet onderhandelen over een collectieve arbeidersovereenkomst (cao). FENACLE geeft de werknemers dan raad over hoe ze zo'n cao moeten opstellen en onderhandelen. De koepel geeft kennis door over de erkenning en oprichting van een vakbond, over welke documenten ze daarvoor in orde moeten brengen, enzovoort.

"De progressieve regering van president Correa is een goede zaak voor de vakbondswerking. Toch hebben we niets cadeau gekregen. De nieuwe grondwet is het resultaat van een jarenlange strijd." ROOS DE WITTE, FOS-MEDEWERKSTER IN ECUADOR

FOTO FOS

Je zegt dat veel bedrijven gekant zijn tegen vakbonden. Werken ze dan echt tegen?

Roos. O ja, er is heel veel tegenwerking, hoewel dat verschilt van sector tot sector. De houding in de suikersector verandert langzamerhand, maar in de bloemensector is de situatie heel moeilijk. Een vakbond oprichten is daar nauwelijks een optie. Sommige bedrijven ontslaan zonder scrupules iedereen die zich bezighoudt met vakbondswerk, of bedreigen hun werknemers. Andere bedrijven liggen dwars door zelf een schaduwvakbond op te richten. Dan is er wel een vakbond, maar zijn de leden daarvan omgekocht om alleen de belangen van het bedrijf te verdedigen. Of ze stellen één of andere gedragscode op, waarvan niemand de naleving kan controleren. Maar FENACLE blijft alert, en als de omstandigheden in een bepaald bedrijf gunstig zijn, is ze er snel bij om een vakbond op te richten. Zo breidt ze haar vakbondswerking stap voor stap uit.

Zijn president Correa en zijn progressieve regering een goede aanwinst voor Ecuador?

Roos. Voor de vakbondswerking alleszins wel. Pas op, we hebben niets zomaar cadeau gekregen hé. Het verbod op onderaanneming is het resultaat van een jarenlange strijd. Maar de nieuwe, progressieve

regering heeft wel voor een klimaat van verandering gezorgd. Wij zijn uiteraard heel blij met het verbod op onderaanneming, want in andere progressieve landen zoals Bolivia is dat nog altijd gebruikelijk. Helemaal schrijnend is het in o.a. Peru en Colombia. In Peru is er bijvoorbeeld een wet die het toelaat om werknemers in de aspergesector minder te betalen en minder rechten te gunnen, om zo buitenlandse investeringen te lokken. En dat staat dus letterlijk zo op papier hé. Hoewel er nog veel werk aan de winkel is, is er in Ecuador op zijn minst toch een kader voor waardig werk.

Wat is de rol van fos-socialistische solidariteit in dit alles?

Roos. Waardig werk is een centraal thema voor fos. In onze partnerlanden steunen wij de vakbondswerking in de sectoren waar de arbeidsrechten het flagrantst geschonden worden. De vakbonden in de Ecuadoraanse onderwijssector zijn bijvoorbeeld goed georganiseerd, daar komen wij niet tussen. Maar in de agro-industrie, vooral bij bedrijven voor export, kunnen we nog veel realiseren. Fos steunt FENACLE en andere vakbonden financieel, maar geeft ook advies bij het uittekenen van programma's en projecten. Zijn hun doelstellingen realistisch, hebben ze er genoeg personeel, gaan ze de gewenste

Nieuwe leden melden zich aan bij de vakbond. In de suikersector is het aantal vakbonden gestegen van één naar zes. FOTO FENACLE

richting uit? Wij stellen kritische vragen en sturen zo hun werking bij. Fos brengt vakbonden ook met elkaar in contact. Begin oktober was hier bijvoorbeeld een bijeenkomst rond onderaanneming van Peruaanse, Ecuadoraanse en Colombiaanse vakbonden uit de agro-industrie. Zo kunnen ze moed en ideeën putten uit elkaars ervaringen.

CLAIRE BRACKE

- www.fenacle.org.ec
- www.fos-socsol.be

"De arbeidersbeweging moet zich herorganiseren"

Een democratische arbeidersbeweging in Azië helpen opbouwen.

Zo formuleert AMRC, partner van Oxfam-Solidariteit, haar ambitieuze

missie. AMRC is een kleine ngo die vanuit Hong Kong al meer dan

dertig jaar onderzoek doet en vorming biedt rond arbeidsrechten.

We vroegen aan Sanjiv Pandita, directeur van AMRC, om even terug

te kijken op dertig jaar hameren op arbeidsrechten.

Sanjiv Pandita. AMRC heeft in die dertig jaar een hele evolutie doorgemaakt, die de veranderingen in Azië weerspiegelt. Onder andere op economisch vlak is er op dertig jaar tijd vanalles veran-

derd. Aan het eind van de jaren '70 en begin jaren '80 stelden vele landen hun economie open. Overal doken vrijhandelszones op, en jonge boeren trokken er massaal naartoe. Maar veel

van die nieuwe werkplekken stonden buiten de arbeidswetgeving. In andere gevallen werden de arbeidswetten er teruggeschroefd. Ook op sociaal vlak brachten die economische ontwikkelingen tal van veranderingen met zich mee. Voor het eerst gingen plattelandsvrouwen in loondienst. Financieel waren ze onafhankelijker, maar tegelijk werden ze vreselijk uitgebuit. De staat trok zich terug uit haar beschermende rol, waardoor honderdduizenden arbeiders uit de publieke sector hun job verloren en zonder enige bescherming op de arbeidsmarkt terecht kwamen. Vooral in het socialistische China was deze ommezwaai van een staatseconomie tot vrije-markteconomie dramatisch en creëerde ze grote sociale problemen. AMRC informeerde – en informeert nog steeds – vakbonden en arbeidsrechtenorganisaties in Azië over die ontwikkelingen, en biedt hen een degelijke analyse van de situatie. Zo kunnen zij met de veranderende context rekening houden.

Slachtoffers van beroepsziekten voeren actie aan een grote juwelenbeurs in Hong Kong. Veiligheid en gezondheid op het werk zijn twee van de thema's waarvoor AMRC werkt. FOTO'S AMRC

Je bent een expert op het vlak van veiligheid en gezondheid op het werk. Hoe is AMRC bij dat thema betrokken geraakt?

Sanjiv. Begin jaren '90 vonden in Thailand en China twee grote ongevallen plaats. Twee speelgoedfabrieken brandden uit, waarbij meer dan 250 doden vielen en honderden gewonden. AMRC speelt sindsdien een actieve rol in de uitbouw van een netwerk van basisverenigingen van slachtoffers van arbeidsongevallen. Zo ontstond ook het ANROAV, het Asian Network for the Rights of Occupational Accident Victims.

"Twee derden van de werknemers in Azië werkt zonder contract. AMRC wil ook hen vertegenwoordigen."

SANJIV PANDITA

FOTO SANJIV PANDITA

Dit netwerk wil arbeiders en slachtoffers van werkongevallen meer betrekken bij de besluitvorming rond veiligheid en gezondheid op het werk. Want we vinden het belangrijk om de arbeiders zelf een stem te geven. Ondertussen telt ANROAV leden in vijftien Aziatische landen en zijn er contacten met organisaties in Europa en de VS. Dit netwerk zorgde in veel Aziatische landen voor een sterker bewustzijn rond veiligheid en gezondheid op het werk. Een belangrijke verwezenlijking van AMRC voor de arbeiders in de regio.

AMRC heeft veel aandacht voor de toenemende informalisering van arbeid.

Welke wegen zie je daarin voor de arbeidersbeweging en voor AMRC?

Sanjiv. De voorbije tien jaar namen de macht van de ondernemingen en het aantal informele arbeiders steeds toe. Twee derden van de arbeid in Azië is nu informeel. De vakbonden vertegenwoordigen de formele werkers, maar wie vertegenwoordigt de mensen in de informele sector? Wij zien de oplossing in nieuwe vormen van mobilisatie en organisatie, en in allianties tussen arbeidersgroepen en andere sociale bewegingen. De arbeidersbeweging moet zich dus herorganiseren. Haar sterkte hangt af van de mate waarin ze daarin slaagt. De rol van AMRC in die herorganisatie is belangrijker dan ooit, omdat we verschillende groepen samenbrengen rond arbeidsrechten. AMRC zorgt voor een platform voor debat en uitwisseling rond organisatievormen. En we zorgen voor vergelijkend onderzoek en analyse, wat de arbeidersbeweging in staat stelt om haar positie scherp te stellen.

MYRIAM KEUSTERMANS

- www.amrc.org.hk
- www.oxfamsol.be

Indonesische vecht tegen

In sommige landen staat de arbeidswetgeving behoorlijk op punt. Dat is onder meer het geval in Indonesië, dat sinds 1998 alle IAO-conventies aanvaardde, inclusief de invoering van het minimumloon. Toch zijn daarmee niet alle problemen van de baan. De vakbondskoepel K-SBSI, partner van Wereldsolidariteit en ACV, pakt ze aan.

FOTO K-SBSI

vakbond OUTSOURCING

Tegenwoordig hebben drie kwart van de Indonesische arbeiders een tijdelijk contract. In de vrijhandelszone Batam loopt dat op tot 80% en in sommige bedrijven zelfs tot 90% van de werknemers.

FOTO WERELDSOLIDARITEIT

TIJDELIJKE CONTRACTEN IN OPMARS

K-SBSI is de grootste vakbondsconfederatie van Indonesië en zit op heel wat terreinen aan de onderhandelingsstafel met de overheid. Het is haar verdienste dat in de arbeidswetgeving een minimumloon is opgenomen. Maar daarmee is de strijd niet gestreden. Eén van de grootste uitdagingen voor de vakbond is de explosie van uitzendarbeid of *outsourcing*. Werknemers krijgen steeds vaker een kortetermijncontract in plaats van een vast contract. De praktijk neemt zo'n proporties aan dat het een probleem vormt in alle sectoren. Eduard P. Marpaung is voorzitter van Lomenik, de metaalfederatie van K-SBSI. Hij vertelt hoezeer de situatie geëscaleerd is: "In vijf jaar tijd daalde het aantal werknemers met een vast contract in Indonesië van 38 naar 28 miljoen. Tegenwoordig hebben drie kwart van de arbeiders een tijdelijk contract. In de vrijhandelszone Batam loopt dat op tot 80% en in sommige bedrijven zelfs tot 90% van de werknemers. Meestal genieten werknemers die via outsourcing aan het werk zijn, niet van de sociale zekerheid of van de andere voordelen die de arbeidswetgeving voorziet. Bovendien is hun loon nog lager dan dat van hun collega's. Het aan banden leggen van outsourcing staat dan ook hoog op de agenda bij de vakbonden. Met acties en manifestaties zetten ze hun punt kracht bij."

CRISIS DOET ER EEN SCHEPJE BOVENOP

De crisis maakt de tijdelijke krachten nog kwetsbaarder, vertelt Eduard. "Heel wat bedrijven sloten

de deuren, maar vele anderen proberen te overleven met minder personeel. Dat betekent dat de vaste krachten langere uren moeten draaien. Tijdelijke werknemers zetten ze aan de deur. De werkloosheid is daardoor met 3% gestegen. Tegelijk dulden de werkgevers steeds minder tegenspraak. Ze bedreigen wie zich roert met overplaatsing naar een slechtere positie, ontslag of zelfs gevangenisstraffen."

Ook op andere vlakken lijdt de werking van K-SBSI onder de crisis. De vakbond ijvert onder meer voor een loonstelsel dat billijker, efficiënter en transparanter is. Een moeilijke opdracht nu de wereldwijde crisis alle loondiscussies overschaduwde.

INFORMELE ECONOMIE RUKT OP

K-SBSI zet zich ook in voor de massa mensen die zonder enige bescherming aan het werk zijn in de informele sector. Officiële cijfers hebben het over 64%, maar de vakbond schat dat 70 tot 80% van de actieve bevolking in Indonesië in de informele economie werkt. Ze halen hun inkomen uit de meest uiteenlopende activiteiten. Enige constante is dat ze zonder contract werken. Waardig werk is dit niet. Het inkomen van informele werknemers is laag en onzeker, het werk soms ronduit gevaarlijk. Ze vallen buiten de arbeidswetgeving en genieten dus geen enkele bescherming.

CONTROLE MOET BETER

Toch is er de afgelopen jaren heel wat vooruitgang geboekt in Indonesië. "We hebben een degelijke arbeidswet en geleidelijk aan zijn we ook een sociale zekerheid aan het opbouwen," legt Rekson Silaban, voorzitter van K-SBSI, uit. "Maar de controle op die wetten laat nog veel te wensen over. Veel werkgevers zetten bijvoorbeeld oogkleppen op als het over het minimumloon gaat. Je kan wel klacht indienen bij de arbeidsrechtbank, maar die werkt vaak zeer traag of is corrupt. De weinige inspecties zijn meestal slecht georganiseerd. Middelen zijn er niet genoeg, en nationale afspraken sijpelen in dit enorme land niet makkelijk door tot in alle provincies. Wij pleiten ervoor dat vakbonden mee kunnen toezien op de controle van de arbeidswetgeving".

MYRIAM KEUSTERMANS

• www.wereldsolidariteit.be

ZONDER ONTSLAGVERGOEDING AAN DE DEUR

Natalia is 21 en werkt bij elektronica producent PT Leo in Batam, een vrijhandelszone vlakbij Singapore. Natalia groeide op in de provincie Medang. Een half jaar geleden waagde ze de stap en nam moederziel alleen de boot naar Batam. Na enkele weken kon ze bij PT Leo aan de slag, met een tijdelijk contract van drie maanden. Nu die drie maanden voorbij zijn, krijgt ze opnieuw een tijdelijk contract. Bijna al haar collega's hebben zo'n contract, ook al werken ze al jaren bij dezelfde werkgever. "Zo kunnen we gemakkelijk inspelen op de verminderde vraag," legt de manager van PT Leo uit. Met andere woorden: zo kunnen ze werkneemsters – het zijn bijna allemaal vrouwen – gemakkelijk ontslaan zonder ontslagvergoedingen te moeten betalen.

FOTO CORINE KEELBOM

KOPENHAGEN beslissend voor het Zuiden

In Kopenhagen vindt in december
een beslissende klimaatconferentie
plaats. De beleidsmakers voorzien
er een vervolg op de afspraken van
Kyoto, die in 2012 aflopen.

FOTO STEFAN VAN THUYNE/DBL

• www.klimaatcoalitie.be

KLIMAATCHAOS IN HET ZUIDEN: WIN DE DVD!

Op 29 oktober gaat de klimaatfilm van de Wereldmediatheek in première in de Antwerpse Roma. 'Klimaatchaos in het Zuiden: slachtoffers aan het woord' heet de documentaire, waarin slachtoffers en experts getuigen over de humanitaire catastrofe waarop de klimaatswijziging dreigt uit te draaien. Pagina 11 geeft 10 dvd's weg. Mail het antwoord op onderstaande wedstrijdvraag naar pagina11@11.be en win!

Wanneer gaat de klimaatconferentie in Kopenhagen van start?

DE AARDE WARMT OP

Onze aarde warmt op omdat we met z'n allen teveel CO₂ produceren. Iedereen is het er intussen over eens dat de uitstoot van broeikasgassen moeten dalen. Dat is vooral de taak van de industriële landen. Jammer genoeg blijven de broodnodige beslissingen uit. Maar de tijd dringt, want de armsten in het Zuiden ondervinden nu al de gevolgen van de opwarming. In sommige regio's is de strijd om water bijvoorbeeld al begonnen. Zoals in China, waar dammen de eigen bevolking van water moeten voorzien. Daardoor dreigen hele gebieden in India droog te vallen. Veel bergbewoners in Nepal zijn voor drinkbaar water afhankelijk van tankwagens, want hun bronnen staan droog. Afrikaanse veehouders moeten soms tot 20 kilometer lopen om hun kuddes te laten drinken. Oogsten mislukken door een gebrek aan water, wat dan weer leidt tot een voedseltekort.

In andere gebieden zorgt de stijging van de zeespiegel voor wateroverlast. Steden als Dakar in Senegal en Lomé in Togo hebben steeds vaker te kampen met overstromingen. In India komen de sloppenwijken in de deltagebieden onder water te staan. Hele gebieden in Bangladesh verdwijnen onder de zee-oppevlakte, en ook de eilanden in de Stille Oceaan zijn hetzelfde lot beschoren. Landen als Haïti en de Filipijnen krijgen steeds vaker te maken met verwoestende orkanen. De stijging van de temperatuur zorgt bovendien voor een snellere verspreiding van ziektes als malaria en knokkelkoorts. Migratie en conflict zijn de onvermijdelijke gevolgen.

NIET BEKNIBBELEN

Het Zuiden wordt dus als eerste getroffen door de klimaatverandering, terwijl ze er geen schuld aan heeft. Het is aan de industriële landen om maatregelen te nemen. Bovendien moet het Zuiden de middelen krijgen om zich aan te passen aan het veranderende klimaat. Het Noorden moet de financiering daarvan op zich nemen, zonder daarvoor te beknibbelen op de Millenniumdoelstellingen. Want als we er niet in slagen om de opwarming van de aarde te beperken, ontzeggen we aan 40% van de wereldbevolking – dat zijn 2,6 miljard mensen! – de kans op ontwikkeling.

ACT NOW!

Pas onder voldoende grote druk zullen ook de politici in actie schieten. Daarom zet 11.11.11 samen met haar Zuidpartners en de Belgische Klimaatcoalitie tal van acties op. Kwestie van de politieke leiders een duwtje in de juiste richting te geven. Zo dansten op 29 augustus meer dan 10.000 mensen mee met de Big Ask Again-clip van Nic Balthazar. Op 5 december organiseert de Belgische Klimaatcoalitie een actie in Brussel. Op 12 december tenslotte heeft in Kopenhagen zelf een grote manifestatie plaats van burgers uit heel Europa. Ook de Belgische Klimaatcoalitie mobiliseert hiervoor. Afspraak in Denemarken.

JEAN-PIERRE DE LEENER

"Een tsunami die Afrika dagelijks overspoelt"

We ontmoeten Kumi Naidoo, vanaf november directeur van Greenpeace International, enkele uren voor hij in debat gaat met de Zambiaanse Dambisa Moyo.

In haar ophefmakend boek 'Dead Aid' pleit Moyo voor het stopzetten van alle hulp aan Afrika, die volgens haar alleen maar corrupteert.

Wat vindt Naidoo van die uitspraken?

"Een land dat afhankelijk is van buitenlandse hulp, wordt nooit volwassen," stelt Dambisa Moyo in haar boek.

Kumi Naidoo. Natuurlijk is het belangrijk dat ontwikkelingslanden op hun eigen benen kunnen staan. Maar om te suggereren dat het stopzetten van ontwikkelingshulp zou leiden tot een democratischer en welvarender Afrika ... *It's just not going to happen*, zeker niet in de huidige omstandigheden. We beleven momenteel een soort van globale *perfect storm*, waarin de crisissen zich opvolgen. De hoge brandstofprijzen, de voedselcrisis, de financiële crisis, de klimaatcrisis ... om nog maar te zwijgen van de groeiende armoede in Afrika, een dodelijke crisis op zich. In Afrika vormt die cumulatie van crisissen een tsunami die het continent dagelijks overspoelt. In deze context is het compleet onverantwoord om de Afrikanen over te laten aan de grillen van de vrije markt. Een markt die – zoals het laatste jaar pijnlijk duidelijk werd – wreed en inefficiënt is. Dat zou een passieve genocide betekenen. Hulpverlening blijft van cruciaal belang, zeker voor de kwetsbare groepen.

In Sub-Sahara Afrika waren er in 2005 honderd miljoen meer extreem arme mensen dan in 1990. Is ontwikkelingshulp daar mee verantwoordelijk voor, zoals Moyo stelt?

Kumi Naidoo. Dat vind ik wat kort door de bocht. Misschien waren het er zonder buitenlandse hulp wel 200 miljoen. Volgens mij ligt de schuld voornamelijk bij het immorele en ongebreidelde casino-kapitalisme, waarin het mogelijk is dat de Wereldbank alles ondergeschikt maakt aan het scheppen van een gunstig klimaat voor bedrijven. Het huidige systeem van ontwikkelingshulp kampt weliswaar met

problemen, maar moeten we daarom het kind met het badwater weggooien? Ik vrees dat Dambisa Moyo te zeer veralgemeent. Er is méér nodig dan hulp alleen, dat is waar. Maar dat wil niet zeggen dat we alle hulp moeten verketteren.

Hoe moeten we de situatie dan aanpakken?

Kumi Naidoo. We moeten afstappen van de denksporen waardoor we in deze *perfect storm* verzeild raakten. Volgens mij is het cruciaal om de problemen niet afzonderlijk aan te pakken, maar wel als één geheel. Waarom bijvoorbeeld de klimaatcrisis en de financiële crisis niet tegelijk tackelen door een groen jobaanbod te scheppen? Bovendien denk ik dat we een beter evenwicht moeten vinden tussen oplossingen op korte en op lange termijn, waarbij die eerste armoede kunnen aanpakken, en die laatste een basis kunnen leggen voor een grotere gelijkheid, voor meer rechtvaardigheid. En we moeten investeren in een rechtvaardig globaal handelssysteem dat rijke landen niet vooropstelt. Want als het zo verder gaat, lijken de huidige problemen binnen tien jaar op een *Sunday picknick*.

Een verslag van het debat tussen Dambisa Moyo en Kumi Naidoo vind je op www.mo.be.

CLAIRE BRACKE

FOTO BART VANACKER/MO*

• www.mo.be

MIGRATIE

waar iedereen baat bij heeft

Natuurlijke, economische en politieke omstandigheden

**hebben mensen er altijd al toe aangezet hun
woonplaats te verlaten om elders een beter leven op**

te bouwen. Migratie heeft echter een grote impact op

ontwikkeling. 11.11.11 gelooft in een aanpak waar

iedereen baat bij heeft: de triple win.

Artsen en verpleegkundigen verlaten massaal de landen in zuidelijk Afrika, om in het Noorden te gaan werken. Zo'n brain drain kan ernstige gevolgen hebben voor de landen in het Zuiden. FOTO COI BWAMANDA

hun eigen land. Vaak hebben zij de middelen niet om emigratie naar het Noorden te overwegen. Andere migranten kloppen als gevolg van natuurrampen of conflicten aan bij buurlanden of -regio's. Arme landen krijgen dus bijna evenveel immigratie te verwerken als de industrielanden. In tegenstelling tot wat men vaak denkt is migratie ook niet langer een zaak van vooral mannen. Op dit moment zijn ongeveer de helft van de wereldwijde migranten vrouwen.

Migratie is een wereldwijd fenomeen. In een wereld waar geld en goederen steeds vrijer mogen bewegen ontstaat er een mondiale arbeidsmarkt. Die zet mensen er toe aan om ook werk te zoeken buiten de grenzen van hun geboorteland. De groeiende ongelijkheid en het gebrek aan perspectief op ontwikkeling in de eigen streek, zijn de belangrijkste redenen voor emigratie uit het Zuiden. De voorbije decennia is het aantal mensen dat in een ander land dan hun vaderland verblijft, dan ook sterk gestegen. In 2007 waren er naar schatting 200 miljoen internationale migranten in de wereld. Toch klopt het niet dat het Noorden het grootste deel van deze migrantenstroom zou opvangen. Een groot deel van migratie gebeurt tussen landen uit het Zuiden. Dikwijls gaan de mensen er op zoek naar een betere toekomst in (buur)landen die het economisch niet of nauwelijks beter doen dan

MIGRATIE ALS ONTWIKKELINGSPROJECT

11.11.11 vindt migratie in se geen negatief fenomeen. Elke migratie is immers een individueel 'ontwikkelingsproject'. Voor 11.11.11 is het dan ook niet aanvaardbaar om ontwikkelingsgeld te gebruiken voor initiatieven die migratie willen bestrijden, of om ontwikkelings-samenwerking te laten afhangen van medewerking aan een strenger migratie- en asielbeleid. Toch zijn er in verschillende samenwerkingsakkoorden en verdragen tussen de EU en landen in het Zuiden bepalingen in die zin opgenomen. 11.11.11 stelt dat ontwikkelings-samenwerking migratie op korte of middellange termijn niet kan verminderen, integendeel! De grootste migratiestromen naar het Noorden komen immers uit middeninkomenslanden. Het iets hogere welvaarts-niveau maakt dat migreren over een langere afstand voor die mensen toegankelijker is.

• www.11.be/migratie

FORT EUROPA

Volgens 11.11.11 is een migratiebeleid mogelijk waarbij zowel de migranten zelf, de herkomstlanden als de landen van bestemming winnen. Om deze triple win te realiseren moet het huidige beleid wel grondig bijgestuurd worden. Momenteel is 'winst' voor de migranten moeilijk te realiseren. Daarvoor ligt de beleidsfocus veel te sterk op het beperken van illegale migratie. Europa lijkt wel een fort dat zijn grenzen steeds uitbreidt, en schuift het probleem op die manier door naar zijn buurlanden. Mensen die naar Europa willen migreren worden zo gedwongen om gevaarlijke en illegale routes te zoeken. Ook mensen die op de vlucht zijn voor vervolging en bescherming nodig hebben, raken daardoor niet meer op een plaats waar ze asiel kunnen aanvragen.

Europa heeft weliswaar een systeem voor migratie van hoogopgeleiden. Maar voor minder hoog gekwalificeerden zijn er enkel korte verblijfsvergunningen, die volledig gebonden zijn aan één contract bij een werkgever. Job kwijt betekent in die gevallen ook verblijfsvergunning kwijt. Probeer op die manier maar je rechten af te dwingen als je werkgever je te weinig betaalt of op een andere manier uitbuit.

11.11.11 pleit ervoor dat mensen van verschillende opleidingsniveaus meer mogelijkheden zouden krijgen om op een legale manier in een ander land te werken. Om 'winst' te realiseren voor de migranten zelf moeten zij dus in de eerste plaats garanties krijgen op een stevige rechtspositie. Dit betekent een recht op verblijf dat hen toelaat duurzaam te migreren met hun gezin, en om vrij heen en weer te reizen naar hun land van herkomst.

GELD OPSTUREN

Hoe kunnen de landen van herkomst winnen bij migratie van Zuid naar Noord? Een mogelijkheid is het geld dat migranten naar hun achtergebleven families sturen. Sommige landen krijgen zo enorme bedragen binnen. Deze private stortingen verhogen de levensstandaard van de families ter plaatse, wat uiteraard toe te juichen is. Helaas zorgen ze er vaak voor dat regeringen lui worden en te weinig inspanningen doen om de bevolking van basisdiensten te voorzien of om de interne economie op te krikken. Landen als Mexico, de Filipijnen of Marokko zijn erg afhankelijk van deze stortingen, wat hen extra kwetsbaar maakt in tijden van crisis. Want dan zijn migranten-werknemers vaak de eerste slachtoffers. Geld van familieleden kan dus ontwikkelingssamenwerking aanvullen, maar die zeker niet vervangen. Om de potentiële bijdrage van migratie aan ontwikkeling op een structurele

Brain drain of brain gain?

Er is al veel inkt gevloeid over de brain drain, waarbij de geïndustrialiseerde landen hoogopgeleide arbeidskrachten aantrekken uit ontwikkelingslanden. Zo'n uitstroom van hoogopgeleiden kan ernstige gevolgen hebben voor de landen in het Zuiden. Het meest opvallende voorbeeld zijn artsen en verpleegsters die massaal de landen in zuidelijk Afrika verlaten. Het Noorden moet dus inspanningen doen om de opleiding en de werk-omstandigheden van bijvoorbeeld medisch personeel drastisch te verbeteren, zodat ze de nood minder voelen hun geluk elders te beproeven. Ook een wereldwijd afdwingbare ethische code voor het rekruteren van arbeidskrachten uit het Zuiden zou een stap in de goede richting zijn. Maar migratie kan ook positieve effecten hebben. Een mooi voorbeeld van de zogenaamde brain gain is de Indische ICT-sector. De voorbije decennia trokken ICT-specialisten massaal weg uit India, om vooral in de VS te gaan werken. Maar na verloop van tijd investeerden zij hun verdiende centen weer in India, waar ze bedrijven stichtten en zo heel wat jobs creëerden. De sector is nu een van de motoren achter de economische ontwikkeling in India.

manier aan te pakken, kunnen beleidsmakers bijvoorbeeld wel (verenigingen van) migranten steunen die willen investeren in hun land van herkomst of er ontwikkelingsinitiatieven willen opzetten. Met het 4e pijlersteunpunt probeert 11.11.11 de capaciteit van deze verenigingen alvast te versterken.

EVENWICHTIGER MIGRATIEBELEID

Traditionele migratielanden als Australië en Canada bewijzen dat ook de landen van bestemming veel kunnen winnen bij migratie. Alleen weet de EU momenteel niet hoe ze moet omgaan met haar vrij recente status als immigratieregio. Tot enkele decennia geleden trokken mensen immers vooral weg uit Europa. Misschien is dit een verklaring – al is het geen excuus – voor het huidige, eenzijdig restrictieve beleid. Ondanks de crisis zijn er tienduizenden vacatures die moeilijk ingevuld geraken. Dit probleem zal in de toekomst alleen maar groter worden. Door de vergrijzing zal Europa in de komende 50 jaar ongeveer 50 miljoen werkrachten verliezen. We hebben er dus alle baat bij om een genereuzer en evenwichtiger migratiebeleid te voeren. Een degelijk integratiebeleid, en het vlotter erkennen van competenties die migranten in eigen land verwerven, kunnen dit beleid ondersteunen. Andere landen hebben bewezen dat het kan. Als men daarbij ook rekening houdt met de gevolgen van migratie voor de herkomstlanden, komt de triple win pas echt in zicht.

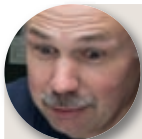
KOEN DETAVERNIER

Een groot deel van migratie gebeurt tussen landen uit het Zuiden. Migrantten kloppen als gevolg van natuurrampen of conflicten aan bij buurlanden of -regio's, die het economisch niet of nauwelijks beter doen dan hun eigen land. Vaak hebben zij de middelen niet om emigratie naar het Noorden te overwegen. Het klopt dus niet dat het Noorden het grootste deel van de migrantenstroom zou opvangen.

Wat er in **PITTEM** in het water zit

Onze zoektocht naar groepen met schwung brengt ons deze maand naar het West-Vlaamse Pittem-Egem, alwaar vijf mannen in volle voorbereiding zijn van een 11.11.11-quiz begin oktober. Met vragen over lokale helden en voetbal in het Zuiden, maar zonder hulplijnen.

Bart Bonte: "In 1995 begon het 11.11.11-comité met een jaarlijkse quiz, die uitgroeide tot een echt succes. Maar na vijf jaar was de inspiratie op en gooiden we het over een andere boeg met Afrikaanse dansavonden en debatten. Na tien jaar nemen we dus nu de draad weer op. Omdat we niet zo talrijk zijn, zochten Geert en ik naar extra krachten om de quiz in elkaar te boksen. Met dit bijna exclusieve mannengroepje als gevolg. Ook in ons comité is de voorzitter de enige vrouw. Er zal hier iets in het water zitten (lacht)."

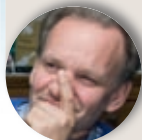
Sam Storme: "Ik neem tijdens de quiz de presentatie voor mijn rekening. Naar het schijnt ben ik daar de geknipte persoon voor. Wat iemand een goeie quizmaster maakt? Een goeie stem, flair, humor, en het talent om mensen te blijven boeien. Ik ben nog voorzitter geweest van de jeugdraad en ben niet bang om me te engageren."

Stefaan Debouwer: "Sinds april komen we regelmatig samen om onze quiz te organiseren. Naast de klassieke thema's is er ook een vragenronde over Pittem, voor een vleugje couleur locale. Rode draad doorheen de quiz is de elfde vraag van elke ronde. Daarin testen we, binnen elk thema, de kennis van de deelnemers over het Zuiden. Een vraag over de voetbalploeg van Kameroen behoort dus zeker tot de mogelijkheden! Tijdens de pauze zijn er hapjes en projecteren we het campagnefilmpje met Lieven Scheire."

Dirk Cloet: "Ik ben een fervent quizzer en dus de ervaringsdeskundige van dienst. Ik weet wat werkt en wat niet. We gaan voor een degelijke quiz hé, goed gestructureerd en

met uitgebalanceerde vragen. Niet te moeilijk, maar zeker ook niet te gemakkelijk. En zonder hulplijnen (lacht)!"

Geert Storme: "Ik regel alles voor de smaakproef. De kandidaten moeten daarbij verschillende exotische vruchten herkennen.

De opbrengst van onze quiz gaat integraal naar 11.11.11, want de gemeente dekt de onkosten. Natuurlijk is het onze bedoeling om een mooi bedrag te kunnen storten, maar we vinden het even belangrijk om mensen bewust te maken op een toffe manier."

CLAIRE BRACKE

WAKE UP CALL 2010

In 2010 resten ons nog vijf jaar om de Millennium-doelstellingen te halen. Geen slecht moment voor een *wake up call*. Daarom plant 2015 DE TIJD LOOPT op 11 september van dat jaar een groots evenement op het Sint-Pietersplein in Gent. Kruis die datum dus alvast aan in je agenda, want het hele plein moet vol!

www.detijdloopt.be

MONDIAAL UITZENDKANTOOR Of je nu fruitplukster bent, fabrieksarbeider, gezondheidswerker of websitebouwer, we moeten (bijna) allemaal werken om te leven. Maar hoe doe je dat met minder dan anderhalve euro per dag?

Als nooit tevoren kunnen multinationals het werk in stukjes hakken en uitbesteden over de hele wereld, die zo een mondiaal uitzendkantoor is geworden. Met vaak zeer lage lonen als gevolg. In het boek 'Het mondiale uitzendkantoor: waardig werk in tijden van globalisering en crisis' tonen VRT-journalist Dirk Barrez en MO*-journalist John Vandaele dat er manieren zijn om te beletten dat arbeid onderbetaalde koopwaar wordt.

www.epo.be

CONFERENTIE + MOJITO Dit jaar is de Cubaanse revolutie 50 jaar jong. De 16e editie van het solidariteitsfeest Che Presente laat dat niet ongemerkt voorbijgaan. Denk: mojito's en een fiesta cubana, maar ook conferenties, een infomarkt, workshops, percussie en films (The Motorcycle Diaries, Che). Om 12.30 u staat een Che-brunch op tafel, nadien kan je je kennis over Cuba opfrissen en één van de vele

conferenties bijwonen. Sprekers zijn onder meer Cubaans topeconoom Osvaldo Martnez, schrijver en journalist Salim Lamrani, Cubaans migrant in Miami Andres Gomez, Cubakenner Marc Vandepitte, federaal secretaris van het ABWV Eddy Van Lancker en de familieleden van de Cuban Five. De solidariteitsdag wordt feestelijk afgesloten met een concert en een fuif in Cubaanse stijl. Afspraak op 24 oktober op de Erasmus Hogeschool in Brussel.

www.cubanismo.net

Burkinese boeren gaan het **KLIMAAT** te lijf

De arme Burkinese boeren hebben alle reden om het onvruchtbare platteland te ontvluchten. Als alternatief verenigen ze zich in Naamgroepen, om zo de overlevingslandbouw te overstijgen en de plattelandsvlucht te stoppen.

FOTO JOS VERHOOGEN

GEVECHT TEGEN HONGER

In Naamgroepen werken Burkinese boeren samen om de levensomstandigheden op het platteland te verbeteren.

De strijd tegen erosie en woestijnvorming staat daarbij centraal, maar men sensibiliseert ook rond gezondheid en alfabetisering. Broederlijk Delen ondersteunt twee unies van Naamgroepen in Burkina Faso. Beide zijn elk actief in 16 dorpen op het Burkinese platteland.

OVERLEVINGSLANDBOUW

Burkina Faso is één van de armste landen ter wereld. Tachtig procent van de bevolking leeft er op het platteland. Helaas is het Burkinese platteland niet echt leefbaar te noemen. Bossen moeten wijken voor houtkap en graasland, wat de gronderosie in de hand werkt. Die erosie en een oprukkende woestijn verarmen de bodem. De dunne, vruchtbare bovenlaag wordt in het droge seizoen weggeblazen door hete oostenwinden, in het regenseizoen spoelt ze weg. En door de onregelmatige regenval wisselen perioden van droogte en overstromingen elkaar af. Verre van ideale omstandigheden voor de arme boeren, die daardoor dikwijls te kampen hebben met voedselschaarste. De Burkinese staat heeft zich bovendien grotendeels teruggetrokken uit de landbouwsector, waardoor de boeren de goedkope concurrentie uit het buitenland met eigen middelen moeten bestrijden. Geen wonder dat velen de situatie ontvluchten en naar de stad trekken.

GEORGANISEERDE STRIJD

Al sinds de jaren '60 organiseren de Burkinese boeren zich in Naamgroepen, genoemd naar de traditionale samenwerkingsgroepen in de dorpen. Anno 2009 zijn er in het land 6500 lokale groepen actief. Hun belangrijkste doel is zelf in hun voedsel te kunnen voorzien. Maar de boeren willen meer dan enkel overleven. Om de honger te bestrijden richten ze graanbanken op, waar mensen tegen betaalbare prijzen voedsel kunnen kopen. Ze onderzoeken ook methodes om voedsel beter te kunnen verwerken en bewaren. Daarnaast voeren ze strijd tegen woestijnvorming en erosie, o.a. door herbebossing en door dijkes te bouwen. Aangelegde putten en meertjes voorzien de dorpen het hele jaar door van water. Zo hopen de Naamgroepen ook de plattelandsvlucht een halt toe te roepen.

CLAIRE BRACKE

• www.broederlijkdelen.be